

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Hai, ngày 28/07/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 146: Hình tượng là vô cùng quan trọng

Hình tượng là thân tướng bên ngoài của chúng ta có thể khiến người khác nhìn vào mà sanh khởi niềm tin cho nên Hòa Thượng mới nói hình tượng là vô cùng quan trọng. Người xưa từng nói: “*Bất cứ sự việc gì thì trước nhất phải giữ gìn thân này*”, nếu thân không khỏe thì không thể làm mọi sự mọi việc. Tuy nhiên, khi còn trẻ chúng ta không thấy thân này quan trọng nhưng khi bước qua tuổi 60, chúng ta mới thấy sự thay đổi rất rõ rệt. Rất nhiều việc muốn làm nhưng lực bất tòng tâm, tâm có thừa mà sức không đủ. Chúng ta muốn làm nhiều việc lợi ích chúng sanh nhưng sức khỏe không đủ để bôn ba.

Hòa Thượng nói: “***Phật Bồ Tát phát đại nguyện phổ độ chúng sanh thì trước tiên phải bắt đầu từ đâu? Bắt đầu từ chính mình***”, nghĩa là muốn phổ độ chúng sanh phải bắt đầu từ chính mình, phải có đủ sức khỏe. Hòa Thượng từng dạy: “*Bạn nói bạn độ chúng sanh mà cơm bạn còn không biết nấu thì bạn độ ai?*” Việc này cho thấy mọi sự mọi việc chúng ta phải làm được hết. Nếu nói mình độ chúng sanh mà nhiều phương diện đời thường lại không biết làm, còn nhờ người khác làm, vậy thì người ta đang độ mình hay mình độ người ta? Cho nên phải bắt đầu từ chính mình, phải không ngừng nỗ lực hoàn thiện bản thân.

Trong tự tánh của mỗi cá nhân đều vốn có đủ mọi thứ nên chỉ cần chúng ta nỗ lực quay về với tự tánh thì thứ vốn có đó sẽ được tự đề khởi. Trong Kinh Hoa Nghiêm Phật nói tất cả chúng sanh đều có trí tuệ vô sư – trí tuệ không cần thầy. Làm sao chúng ta khai mở được trí tuệ không cần thầy này? Chỉ cần quay về với tâm chân thành, thanh tịnh! Hãy thực hành tu học một thời gian là sẽ thể hội được việc này, thậm chí có những thứ trước đây chúng ta không hề biết làm nhưng đến một thời điểm nào đó, chúng ta lại hiểu biết về công việc đó. Đây chính là trí tuệ không cần thầy.

Chúng ta thấy người ta làm được nhiều việc nên cũng muốn mình được như thế, nhưng khi đụng đến chuyện, chúng ta lại thiếu năng lực. Do đó, phải hoàn thiện chính mình. Khi năng lực đủ thì tự khắc việc sẽ đến. Trước đây, tôi mong muốn làm nhiều việc giúp ích cho mọi người nhưng tâm có thừa mà sức, năng lực lại không đủ. Đến khi nghe được lời chỉ dạy của Hòa Thượng nên tôi làm theo. Tôi cứ lo việc tu tập, hoàn thiện bản thân và việc gì làm được thì tận tâm tận lực mà làm, làm đến tận thiện tận mỹ kể cả việc nhỏ. Dần dần, tự nhiên, xuất hiện rất nhiều việc để tôi được làm.

Nếu không bắt đầu từ chính mình mà bắt đầu từ bên ngoài là sai rồi. Bắt đầu từ chính mình là gì? Là thay đổi bản thân, dẹp bỏ tập khí xấu ác, dẹp bỏ “*cách thấy cách biết cách làm*” của mình. Thế gian phiền phức ở chỗ mỗi người luôn thấy mình làm đúng còn người khác thì làm sai. Đây là nguyên nhân chiến tranh xảy ra khắp nơi! Do đó phải lấy “*cách thấy, cách biết, cách làm*” của Phật Bồ Tát Thánh Hiền hay của những bậc tiền bối – những người đã có mấy mươi năm kinh nghiệm sống, làm thành cái của mình. Giống thầy Thái từng nói: “*Cha mẹ ăn muối còn nhiều hơn chúng ta ăn cơm, cha mẹ đi cầu khí còn nhiều hơn chúng ta đi đất bằng*”. Ý muốn nói kinh nghiệm của bậc tiền bối hơn chúng ta nhiều.

Lớp trẻ mới có mặt trên cuộc đời này vài mươi năm và trước họ có biết bao nhiêu người xuất chúng, vậy mà họ nghĩ họ đã tài năng. Ý niệm này sai rồi! Cho nên phải bắt đầu làm từ nơi chính mình, nghĩa là dẹp bỏ hết tập khí xấu ác của riêng mình. Nói là dẹp bỏ nhưng chúng ta lại chẳng làm, cứ cất vào cho kỹ, khi gặp dịp là lại lấy ra dùng. Chúng ta học Phật Bồ Tát cũng phát đại nguyện độ chúng sanh như các Ngài, tuy nhiên, nếu không từ bỏ tư dục, tư tình, tư lợi, hằng ngày bắt người ta phục vụ bản thân còn không đủ thời gian thì làm sao mà chúng sanh được lợi? Cho nên nghe lời Hòa Thượng thì chúng ta cố gắng phát khởi tâm “*nơi nơi chốn chốn phải đều vì người mà lo nghĩ*”. Việc này không dễ làm chút nào. Nếu trong mỗi niệm không “*vì người lo nghĩ*” mà muốn nói đến việc phổ độ tất cả chúng sanh thì đó chỉ là ý tưởng suông. Đời sống hà tiện, tiết kiệm điện nước ...vv. chính là đang tu phước, tích phước, tiết phước, cũng là đang tu sửa tập khí của chính mình.

Bắt đầu từ chính mình nghĩa là bắt đầu sửa từ tập khí, từ thói quen xấu, phải mạnh mẽ đối diện với nó, loại trừ tập khí ra ngoài. Việc đối diện là rất khó khăn. Tập khí bảo ăn, bảo ngủ thì chúng ta liền ăn, liền ngủ mà không dám đối diện với chúng. Chúng ta tưởng chúng ta tài năng lắm, có thể sai sử được tập khí nhưng thật ra chúng ta luôn nghe theo tập khí của bản thân, bị lời cổ kéo đi giống như đứa trẻ buộc dây vào cổ con gấu bông rồi kéo đi, hoàn toàn không có một chút phản kháng. Nếu con người sống như vậy thì làm gì có cơ hội độ chúng sanh, làm gì có cơ hội phục vụ chúng sanh, chỉ là hằng ngày đừng làm phiền chúng sanh cũng đã là khó.

Cho nên người xưa nói muốn làm được tốt bất cứ việc gì trên thế gian thì trước tiên phải đối trị với tập khí xấu ác của mình. Kinh Pháp Cú cũng khẳng định chúng ta tự chiến thắng chính mình mới là chiến thắng oanh liệt nhất. Nhiều người đã thất bại trước tập khí của bản thân nên cuối cùng buông xuôi để mặc bản thân bị tập khí dẫn dắt. Ví dụ như việc bỏ thuốc lá, ba bốn lần không bỏ được thế là tiếp tục hút trong khi người khác chỉ cần một lần là họ đã bỏ luôn.

Vài chục năm trước, tôi đi làm rất hay hút thuốc nhưng sau đó nhận ra điều này không tốt và không hút nữa. Chẳng vật vã ngày nào. Cho nên thắng được Ma vương chưa phải là thắng, chiến thắng chính mình mới là oanh liệt nhất. Có những tướng quân

ra trận chiến thắng trước bao nhiêu quân địch, vậy mà khi về hậu phương, lại vì mỹ nữ mà chết đứng.

Cho nên muốn làm được việc lớn cho chúng sanh thì trước nhất phải đối trị với tập khí đời thường của mình: Như làm thì phải xong việc, nói thì phải giữ lời, hứa với ai thì không quên lời hứa. Còn chúng ta thì nói không giữ lời, làm thì bỏ cuộc, hứa với ai thì quên luôn. Một hảo hán thì không làm việc đó chứ chưa nói đến Phật Bồ Tát.

Vừa rồi tôi đi công tác, trước đó, rất nhiều việc tôi đã chuẩn bị sẵn sàng, luôn dự bị trước, không để có sự nhờ nhàng xảy ra, không để người sau rơi vào trạng thái bị động vì cá nhân mình. Đây chính là trị thân chứ có gì lớn lao đâu! Mỗi người cần có một thân tướng để phục vụ chúng sanh, không phải thân tướng đẹp để để chiêu dụ ong bướm.

Hòa Thượng cho chúng ta biết rằng Phật Bồ Tát phát đại nguyện phổ độ chúng sanh thì trước tiên phải bắt đầu từ chính mình, Hòa Thượng nói: ***“Việc thứ nhất là không sát sanh. Nếu không sát sanh thì không bị đoản mạng, bị tàn tật. Khổ báo của những việc này đều là do nghiệp sát.”*** Nhiều người không tin điều này nhưng không tin là việc của họ. Còn chúng ta, hãy thử chiêm nghiệm trong một thời gian thật dài, sẽ nhận ra việc này. Những người sống trong sát nghiệp hoặc đang hành nghề sát sinh đều áy náy, có lẽ 10 người thì có 9 người muốn bỏ, họ không hề hân hoan khi làm nghề sát sinh. Họ bị ràng buộc bởi con cái, vợ chồng đau bệnh, ăn uống mà không bỏ được nghề.

Có một anh học trò trước đây làm nghề quay heo, giác ngộ và bỏ nghề, anh chuyển sang ăn chay. Anh này có người bạn chuyên giết bò thuê với tiền công là bộ đồ lòng, bán đi cũng được vài triệu. Tuy nhiên, anh này sanh đứa con đầu lòng thì bị bệnh não, tương ứng với việc anh ta đập đầu con bò mỗi lần muốn sát hại nó. Đứa con trai nhỏ của anh có lần đến thăm tôi và anh hỏi tôi cuộc sống như vậy thì phải làm sao? Tôi nói phải ngưng ngay việc sát sanh, anh đang tạo nghiệp rồi thọ báo, thọ báo rồi tạo nghiệp. Giết bò là tạo nghiệp, lấy tiền cho con uống thuốc, con bị bệnh là thọ báo. Nếu bỏ nghề có thể con sẽ bớt bệnh hơn. Trong lúc đang nói chuyện như vậy thì đứa con trai nhỏ máu mũi chảy ra ào ào. Sao lại có sự trùng hợp đến như vậy. Còn vợ chồng con cái anh học trò từng làm nghề quay heo giờ đang định cư ở nước ngoài.

Hòa Thượng tiếp lời: ***“Đoản mạng, tàn tật, tật bệnh là khổ báo, là quả báo của việc sát sanh. Nếu chúng ta muốn giúp đỡ chúng sanh lìa khổ báo này thì dùng phương pháp nào đây? Đó là chính mình tu pháp không sát sanh! Tu pháp không sát sanh đương nhiên sẽ được khỏe mạnh sống lâu. Quả báo này chính là hình tượng, phải dùng hình tượng này để cảm hóa chúng sanh!”***

“Bạn khuyên người ta không sát sanh, người ta chưa chắc đã tin tưởng, vậy bạn hãy đem hình tượng này làm chứng cứ cho họ xem. Hình dáng của bạn chính là chứng cứ. Chẳng những không sát sanh mà còn không ăn thịt, không tổn hại

chúng sanh. Tuy nhiên, người thế gian thì sẽ nói rằng: Bạn là người đáng thương vì bạn không ăn thịt! Và rằng: Làm sao phải trải qua đời sống khổ đến như vậy! Người thế gian đều có cách nghĩ sai lầm!”

Thân tướng của chúng ta không sát sanh, thậm chí còn ăn chay và khởi tâm từ bi thì thân tướng ấy sẽ khiến những người gần xung quanh cảm nhận được sự khác biệt với những người khác, cảm thấy dễ chịu, cảm thấy từ trường thân thiện và an lành. Người bạn tôi khi biết tôi không ăn thịt, không uống rượu, không hút thuốc và không đối với nhiều thứ khác thì anh ấy cho rằng chết còn sướng hơn. Tôi nói rằng anh ấy có thấy tôi chết không, tôi đang rất vui mà. Trong mắt người thế gian, phải có những thứ đó thì cuộc đời mới vui. Họ vui trong thỏa mãn năm dục sáu trần, vui trong tiền tài, vui trong danh vọng, vui trong ăn ngủ, vui trong sắc dục nhưng thật ra là họ đang bị những thứ này sai sử. Còn chúng ta khi không vướng những nghiệp chướng đó sẽ đạt được niềm vui không gì sánh bằng.

Hòa Thượng nói: ***“Chỉ cần chúng ta đứng bên cạnh mà so sánh, chúng ta cả đời không ăn thịt, chúng ta cả đời không làm những việc có lỗi với chúng sanh, trong tâm chúng ta an vui, khỏe mạnh hơn so với họ rất nhiều. Bạn cùng lứa với tôi, sau khi gặp lại tôi, họ đứng gần tôi, họ nói rằng: “Hòa thượng ơi, Ngài đã chọn đúng”. Chúng ta đem thành quả này cho họ xem, vậy thì người ta không thể không tin”***. Trước đây Ngài chọn đi tu và trường chay thì họ cho rằng cách chọn đó là sai lầm, thế nhưng mấy mươi năm sau gặp lại, tuổi tác bằng nhau nhưng Ngài trẻ khỏe hơn họ rất nhiều. Họ thì già nua, thân đầy bệnh tật.

Hòa Thượng tiếp lời: ***“Điều thứ hai là không trộm cắp thì được giàu có. Tâm trộm là tâm muốn chiếm tiện nghi của người. Chúng ta không được có tâm trộm mà chỉ có tâm bố thí cúng dường, không hề có ý niệm chiếm hữu tiện nghi của người khác, không hề có ý niệm dành phần thuận lợi của người khác về mình, vậy thì, quả báo có được là giàu có. Chữ đại phú không phải là phú quý rất lớn, tiền của giàu sang lớn mà là ngay trong cuộc sống thường nghĩ đến ăn thì bạn được ăn, nghĩ đến mặc thì liền được mặc. Câu thành ngữ là “tư y đắc y, tư thực đắc thực”. Mọi thứ đều không thiếu, đều đầy đủ thì đây là đại phú.”***

Việc này chúng ta phải thận trọng, đặc biệt khi ở công sở, ở trường học và những nơi công cộng. Sự lơ là một cái quạt hay máy bơm không tắt là đã tốn bao nhiêu tài vật của công hoặc nếu tùy tiện hưởng dụng và cho rằng chính mình được hưởng dụng thì đó là tâm trộm. Chúng ta nên biết bòn phước, tích phước, tu phước hay như Hòa Thượng nói đáng được hưởng dụng mà còn không hưởng dụng, nhường cho người khác. Chúng ta lâu nay tưởng rằng đại phú là tiền muôn bạc vạn. Thật ra sự giàu sang chính là khi nghĩ đến ăn liền có ăn, khi nghĩ đến mặc liền có mặc, mọi thứ đều không thiếu, đều đầy đủ.

Hòa Thượng phân tích tiếp: **“Điều thứ ba là không có ý niệm dâm dục. Nếu không có ý niệm thì phong quang của chúng ta xán lạn. Quả báo của người không có ý niệm dâm dục là ở trên hình tượng. Cho nên tôi thường nói đối với chúng ta học Phật, đối với bốn chúng đồng tu nơi nhà Phật, tại gia, xuất gia thì hình tượng vô cùng quan trọng, cũng giống như hiện tại, những sản phẩm người ta buôn bán với bao bì bắt mắt.**

“Bao bì bắt mắt là hình tượng đẹp. Bao bì của bốn chúng đệ tử Phật mà muốn đẹp phải bắt đầu từ đâu? Phải từ sự tu hành của chính mình. Trên Kinh nói, Bồ Tát muốn thành Phật thì đặc biệt dùng thời gian là 100 kiếp để tu tướng hảo. Vì sao vậy? Vì phải làm ra được thành tích này để cho chúng sanh thấy. Khi chúng ta có được thành tích này, chúng sanh không thể không tin, không thể không bội phục.”

Chúng ta thường nghe Hòa Thượng chỉ dạy rằng tánh đức vốn đủ mà muốn khơi dậy được tánh đức thì cần phải tu đức thật tốt. Có người nói rằng mặc dù tôi phải di chuyển khắp nơi trong và ngoài nước, thời gian bị thay đổi nhưng tôi vẫn duy trì được hơn 2000 giờ học tập thì đó chính là thành tích. Cho nên chúng ta phải làm ra thành tích thì người ta mới tin chúng ta.

Hòa Thượng nói: **“Bạn không có được thành tích thì người khác đương nhiên không thể tin được bạn. Bạn đưa ra thành tích người ta nhìn thấy người ta ngưỡng mộ, trong tâm của họ sẽ cảm động, thế là họ sẽ muốn học tập. Vậy thì bạn mới có thể phổ độ được tất cả chúng sanh”**. Bài học hôm nay Hòa Thượng nhắc nhở chúng ta phải tu để có được hình thức bề ngoài tốt, không phải là đắp bằng những thứ giả tạo mà phải bằng tu dưỡng đức hạnh, tạo nên một hình tượng đoan nghiêm. Nếu đoan nghiêm thân tướng thì việc phổ độ chúng sanh mới thuận lợi. Cho nên muốn phổ độ chúng sanh phải bắt đầu từ chính mình./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!